

Żłobek Pomnik Matki Polki w Opolu

Plan opiekuńczo – wychowawczo- edukacyjny

Spis treści:

Preambuła

- I. Wizytówka placówki.
- II. Podstawa prawna i ramy odniesienia.
- III. Cele Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjne.
- IV. Metody pracy z dziećmi.
- V. Harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia.
- VI. Planowane aktywności zgodnie ze standardami.
- VII. Realizacja standardów opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnych.
- VIII. Praca na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.
- IX. Konsultacje Planu OWE z rodzicami.
- X. Podsumowanie.
- XI. Zatwierdzenie planu.

Preambuła

Podstawowym celem działalności naszej placówki jest wspieranie rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zapewnienie dzieciom optymalnych warunków do rozwoju emocjonalnego, społecznego, fizycznego i poznawczego. Opieka w żłobku opiera się na wartościach takich jak bezpieczeństwo, szacunek, godność i indywidualne podejście do każdego dziecka. W naszym podejściu do wychowania i edukacji szczególny nacisk kładziemy na rozwój poprzez zabawę, która jest naturalnym środowiskiem uczenia się dziecka, umożliwiającą zdobywanie doświadczeń, umiejętności społecznych i kompetencji poznawczych.

Placówka zapewnia dzieciom warunki zbliżone do domowych, tworząc atmosferę bezpieczeństwa i przewidywalności, dzięki czemu dzieci mogą budować poczucie stabilności i pewności siebie. Każde dziecko jest traktowane jako niepowtarzalna jednostka, a personel dostosowuje opiekę, aktywności edukacyjne i wychowawcze do indywidualnych potrzeb, rytmu dnia oraz możliwości rozwojowych dzieci. W działaniach tych uwzględnia się zarówno dzieci zdrowe, jak i dzieci wymagające szczególnej opieki, w tym dzieci z niepełnosprawnościami, dzieci z rodzin wielokulturowych, migrantów oraz dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W pracy wychowawczo-edukacyjnej personel placówki łączy wiedzę teoretyczną z praktyką opiekuńczą. Ważnym elementem naszej filozofii jest tworzenie relacji pełnych ciepła, akceptacji i zaufania, które są fundamentem rozwoju społecznego i emocjonalnego dzieci. Opiekunowie wspierają dzieci w rozwijaniu samodzielności, poczucia własnej wartości, umiejętności

komunikacyjnych, kreatywności oraz w odkrywaniu świata poprzez różnorodne doświadczenia sensoryczne, ruchowe i poznawcze.

Placówka zapewnia dzieciom bezpieczne środowisko, w którym mogą eksplorować, eksperymentować i współdziałać z rówieśnikami, przy jednoczesnym wsparciu i przewodnictwie opiekunów. Codzienna praca uwzględnia zarówno stałe rytuały, które wprowadzają dzieci w poczucie przewidywalności, jak i elementy zmienne, które rozwijają ciekawość, inicjatywę i kreatywność. Personel dba o prawidłowy rozwój psychoruchowy dzieci, wspiera naukę samodzielności w czynnościach higienicznych i samoobsługowych, a także modeluje pozytywne zachowania społeczne i emocjonalne.

Działania placówki są oparte na jasno określonych ramach prawnych, standardach opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wewnętrznych procedurach i regulaminach, które zapewniają spójność i wysoką jakość opieki. Personel systematycznie podnosi swoje kompetencje, aby zapewnić dzieciom wszechstronny rozwój oraz bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Wszystkie działania mają na celu nie tylko wspieranie rozwoju dzieci, ale również tworzenie partnerstwa z rodziną, umożliwiając rodzicom udział w procesie wychowawczym, wymianę informacji o rozwoju dziecka oraz współtworzenie programów edukacyjnych i opiekuńczych.

Preambuła ta jest wyrazem zobowiązania placówki do realizacji działań w sposób profesjonalny, spójny z obowiązującymi przepisami prawa, zgodny ze standardami opieki, a jednocześnie elastyczny, uwzględniający indywidualne potrzeby każdego dziecka. Wspieranie autonomii, poczucia przynależności, rozwoju emocjonalnego, społecznego, fizycznego i poznawczego stanowi podstawę codziennej pracy opiekunów, którzy tworzą środowisko stymulujące rozwój, przyjazne, bezpieczne i pełne szacunku dla dzieci i ich rodzin.

I. Wizytówka placówki

1. Nazwa Instytucji: Żłobek Pomnik Matki Polki w Opolu

- a) Organ prowadzący: Miasto Opole
- b) Data wpisu do rejestru: 1 lipca 2011r., numer rejestru: 2264/Z

2. Lokalizacja placówki:

- a) Adres: ul. Alojzego Dambonia 3, 45-861 Opole
- b) Dostęp do środków transportu: możliwość dojazdu do placówki komunikacją miejską. Miejsca parkingowe dostępne w pobliżu placówki na czas przyprowadzenia i odbioru dziecka w tym miejsce dla osób z niepełnosprawnością (P-20).
- c) Tereny zielone: w pobliżu placówki znajdują się tereny zielone oraz ogólnodostępne place zabaw.

3. Struktura i zasoby placówki:

- a) Liczba miejsc: 126
- b) Grupy wiekowe:
 - I grupa – od 20 tygodnia do 18 miesięcy,
 - II grupa – od 12 miesięcy do 24 miesięcy,

- III grupa – od 24 miesięcy do 36 miesięcy,
- IV grupa – od 24 miesięcy do 48 miesięcy.

c) Dostępność specjalistycznych sal:

- Wielofunkcyjna sala zabaw z wydzielonym wewnętrznym placem zabaw z basenem sensorycznym.
- Kącik do zabaw kuchennych.
- Kącik świetlny – doświadczeń sensorycznych.
- Hol – sala ruchowa - wydzielona przestrzeń ze strefami zainteresowań.

d) Przestrzenie zewnętrzne: są to stałe miejsca aktywności na świeżym powietrzu oraz spaceru edukacyjno-ruchowe. Placówka posiada ogrodzony plac zabaw z dużym ogrodem oraz tarasami, na terenie znajdują się urządzenia zabawowe dostosowane do wieku i elementy małej architektury.

4. Kierownictwo

a) Dyrektor: Regina Kochajkiewicz

Kontakt tel. 77 457-09-95, mail: dyrektor@zlobekpmp.opole.pl

b) Osoby kontaktowe;

- Ewa Kowalczyk – Starsza Pielęgniarka

Kontakt tel. 77 457-09-95, mail: biuro@zlobekpmp.opole.pl

- Beata Wojtas – Intendent

Kontakt tel. 77 457-09-95, mail: biuro@zlobekpmp.opole.pl

5. Charakter i metody pracy:

a) Metodyka

Praca opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjna w żłobku opiera się na budowaniu bezpiecznej, stabilnej relacji dziecka z opiekunem, uważnej obserwacji oraz dostosowywaniu działań do indywidualnych potrzeb, możliwości rozwojowych i tempa funkcjonowania każdego dziecka. Personel łączy wiedzę teoretyczną z praktyką opiekuńczą, tworząc środowisko sprzyjające rozwojowi emocjonalnemu, społecznemu, fizycznemu i poznawczemu dzieci.

Kadra żłobka realizuje swoją pracę w sposób responsywny i relacyjny, zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa, przewidywalności i akceptacji. Opiekunowie są blisko dziecka w codziennych sytuacjach, takich jak zabawa, posiłki, odpoczynek oraz czynności higieniczne i samoobsługowe, towarzysząc mu bez zbędnego wyręczania. Stała obecność dorosłego, spokojny sposób reagowania oraz konsekwentne rytuały dnia wspierają budowanie zaufania i poczucia stabilności.

Podstawą organizacji pracy jest indywidualizacja opieki i oddziaływań edukacyjnych. Opiekunowie uważnie obserwują dzieci, reagują na ich sygnały i potrzeby oraz elastycznie dostosowują tempo dnia, poziom bodźców i formy aktywności. Dzieci mają możliwość podejmowania własnych inicjatyw, dokonywania prostych wyborów oraz rozwijania samodzielności w bezpiecznym, przygotowanym otoczeniu.

W codziennej praktyce wykorzystywane są różnorodne metody i formy pracy wynikające z przyjętych założeń opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności:

- zabawa swobodna i zabawa kierowana, jako podstawowa forma aktywności i uczenia się małego dziecka;
- wspieranie samodzielności w czynnościach samoobsługowych i higienicznych;
- modelowanie i naśladowanie pozytywnych zachowań społecznych;
- działania sensoryczne i ruchowe dostosowane do wieku i możliwości dzieci;
- komunikacja empatyczna, oparta na uważnym słuchaniu i nazywaniu emocji;
- wizualne wspomaganie komunikacji w celu ułatwienia dzieciom rozumienia sytuacji dnia codziennego;
- indywidualne podejście do dziecka, uwzględniające jego potrzeby rozwojowe i emocjonalne;
- stała współpraca z rodziną dziecka.

Personel żłobka systematycznie podnosi swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach, samokształcenie oraz bieżącą analizę literatury fachowej i dobrych praktyk. Zdobywana wiedza wykorzystywana jest w sposób świadomy i odpowiedzialny, adekwatny do warunków żłobkowych oraz posiadanych kwalifikacji kadry.

b) Specjalne programy

W żłobku realizowany jest autorski program opiekuńczo-edukacyjny opracowany przez kadre pedagogiczną placówki – „Bezpieczna Przystań”. Program ten ukierunkowany jest na wspieranie procesu adaptacji dziecka, budowanie poczucia bezpieczeństwa, stabilnej relacji z opiekunem oraz tworzenie przewidywalnego i przyjaznego środowiska pobytu. Program uwzględnia indywidualne potrzeby dzieci, w tym dzieci ze spektrum autyzmu, poprzez odpowiednią organizację dnia, strukturę aktywności i dostosowanie sposobu komunikacji.

c) Innowacje

Zajęcia umuzykalniające „Muzyczne Ścieżki Rozwoju”, realizowane przez nauczyciela posiadającego przygotowanie w zakresie rytmiki.

Zajęcia ruchowe „Gimnastyka, Joga Smyka”.

6. Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci:

a) Dostosowanie obiektu:

Placówka funkcjonuje w obiekcie gdzie, część budynku przeznaczona dla dzieci jest parterowa i dostosowana do potrzeb dzieci oraz osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Wejścia do

poszczególnych grup są oddzielne i funkcjonalnie zorganizowane. Pomieszczenia dla dzieci (sale, sypialnie, jadalnie, łazienki i szatnie) są przestronne, dobrze doświetlone i dostosowane do wieku dzieci. Placówka spełnia wymagania w zakresie bezpieczeństwa, w tym oznakowanie dróg ewakuacyjnych, przeszkolenie personelu oraz stosowanie odpowiednich zabezpieczeń i atestowanego wyposażenia.

b) Monitoring:

Dostęp do budynku jest kontrolowany za pomocą systemu wideodomofonowego.

7. Programy edukacyjne i opiekuńcze:

a) Rodzaje aktywności:

Program opiekuńczo-edukacyjny żłobka opiera się na spójnym systemie działań, których fundamentem jest program opiekuńczy „Bezpieczna Przystań”, ukierunkowany na zaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, budowanie poczucia bezpieczeństwa oraz tworzenie stabilnej, opartej na zaufaniu relacji z opiekunem. Codzienna praca obejmuje indywidualizację opieki, uważne wsparcie emocjonalne, dbałość o zdrowie i profilaktykę oraz stałe rytuały dnia, które zapewniają dzieciom przewidywalność i komfort psychiczny.

Program edukacyjny realizowany w żłobku wspiera harmonijny rozwój poznawczy, sensoryczny, manualny, ruchowy, muzyczny, językowy, twórczy oraz społeczno-emocjonalny poprzez różnorodne aktywności dostosowane do wieku i możliwości dzieci. Szczególną uwagę poświęca się rozwijaniu samodzielności, komunikacji, ekspresji emocji oraz współpracy w grupie, a także indywidualnemu wsparciu dzieci ze spektrum autyzmu poprzez strukturyzację dnia, dostosowanie komunikacji i ograniczanie bodźców przeciążających.

Istotnym elementem pracy placówki jest również systematyczna współpraca z rodzicami, obejmująca konsultacje, wspólne ustalanie celów wychowawczych, wsparcie procesu adaptacji oraz udział rodzin w życiu żłobka. Całość dopełnia program wydarzeń i tradycji żłobkowych, który wzmacnia poczucie wspólnoty, sprzyja integracji i pozwala dzieciom doświadczać ważnych dla nich przeżyć w bezpiecznym i radosnym środowisku.

b) Dostęp do specjalistów:

- Placówka zapewnia dostęp do specjalistów wspierających prawidłowy rozwój dzieci, w tym do fizjoterapeuty. Współpraca ta koncentruje się na działaniach profilaktycznych, obserwacji rozwoju psychoruchowego dzieci oraz wspieraniu personelu i rodziców w zakresie kształtowania prawidłowych wzorców ruchowych i postawy.
- Placówka współpracuje ponadto z dietetykiem klinicznym, który wspiera realizację polityki żywieniowej żłobka poprzez konsultacje jadłospisów oraz działania prozdrowotne.

II. Podstawa prawna i ramy odniesienia

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 677).
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798).
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
6. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882).
7. Wewnętrzne regulaminy i procedury placówki.

III. Cele Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjne

Cele ogólne:

Celem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym żłobka jest stworzenie dziecku warunków sprzyjających harmonijnemu rozwojowi w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i uważnej obecności dorosłych. Placówka wspiera rodzinę, zapewniając środowisko zbliżone do domowego, w którym dziecko może doświadczać bliskości, swobody eksploracji i budowania relacji. Podstawą pracy jest poszanowanie Konwencji o Prawach Dziecka oraz troska o zaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych, emocjonalnych i społecznych – takich jak potrzeba bezpieczeństwa, uwagi, szacunku i więzi – realizowanych zgodnie z indywidualnym rytmem każdego dziecka.

Żłobek dąży do wspierania samodzielności, poczucia sprawczości i rozwoju kompetencji społecznych poprzez umożliwianie wykonywania prostych czynności, podejmowania decyzji oraz wchodzenia w relacje z rówieśnikami. Jednocześnie stwarza warunki do naturalnej eksploracji świata, rozwijając ciekawość, myślenie przyczynowo – skutkowe, kompetencje językowe i koordynację ruchową poprzez zabawy sensoryczne, konstrukcyjne, manipulacyjne i ruchowe. W ten sposób budowane są fundamenty dla dalszych etapów rozwoju.

Cele ogólne obejmują:

- Stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych – fizjologicznych, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku;
- Stworzenie warunków pobytu wspierających rozwój umiejętności samoregulacji i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych;

– Wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego, umiejętności komunikacji oraz sprawności fizycznej przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego pełen i harmonijny rozwój.

Cele szczegółowe

Cele szczegółowe są realizowane w codziennej pracy żłobka i umożliwiają rozwój wiedzy, umiejętności oraz dyspozycji dzieci. Muszą być dopasowane do indywidualnych możliwości każdego dziecka w grupie, uwzględniając jego tempo rozwoju, potrzeby oraz zainteresowania. Realizacja tych celów odbywa się w naturalnych sytuacjach dnia codziennego – podczas zabawy, posiłków, odpoczynku, kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi, a także w sytuacjach nowych doświadczeń edukacyjnych.

W codziennej pracy opiekunowie wspierają rozwój fizyczny dzieci, zapewniając możliwość swobodnego ruchu, ćwiczenia koordynacji i precyzji ruchów. Dzieci mają dostęp do zróżnicowanych materiałów sensorycznych, które wspomagają rozwój motoryki małej i dużej, kształtują sprawność manualną oraz umożliwiają eksperymentowanie i odkrywanie otoczenia.

Rozwój emocjonalny dzieci jest wspierany poprzez tworzenie bezpiecznej, przewidywalnej i ciepłej atmosfery. Opiekunowie reagują uważnie na sygnały dziecka, pomagają mu nazywać swoje emocje, a także uczą stopniowego rozpoznawania i regulowania własnych uczuć. Ważnym elementem jest także wspieranie poczucia wartości dziecka i budowanie jego pewności siebie.

W obszarze rozwoju społecznego dzieci uczą się współdziałania z rówieśnikami, respektowania prostych zasad społecznych i dzielenia się przestrzenią oraz materiałami. Opiekunowie modelują właściwe zachowania, wspierają rozwiązywanie konfliktów oraz zachęcają do komunikowania swoich potrzeb w sposób adekwatny do wieku dziecka.

Rozwój komunikacji jest realizowany poprzez codzienne rozmowy, komentowanie działań dzieci, wzmacnianie ich prób komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz rozwijanie słownictwa. Dzieci uczą się wyrażania potrzeb, emocji i myśli, a każde ich działanie w tym zakresie jest wzmacniane i doceniane.

W zakresie poznawczym dzieci mają okazję do eksplorowania świata, rozwijania ciekawości i umiejętności rozwiązywania prostych problemów. Codzienne doświadczenia, zabawy edukacyjne i obserwacje otoczenia sprzyjają rozwijaniu logicznego myślenia, koncentracji uwagi oraz wyobraźni.

Samodzielność dzieci wspierana jest poprzez zachęcanie do wykonywania prostych czynności samoobsługowych, podejmowania własnych decyzji i sygnalizowania potrzeb. Opiekunowie wspierają rozwój kompetencji praktycznych i społecznych, umożliwiając dzieciom stopniowe przejmowanie odpowiedzialności za codzienne czynności w sposób bezpieczny i dostosowany do ich możliwości.

Do celów szczegółowych należą między innymi:

- kształtowanie samodzielności, poczucia świadomości ciała;
- kształtowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb;
- rozwój sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej;
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej;
- kształtowanie tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb;
- kształtowanie uważności na inne dzieci i ich potrzeby;
- kształtowanie gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych;
- kształtowanie gotowości do poznawania świata, ciekawości, wytrwałości;
- rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi;
- rozwijanie i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata.

IV. Metody opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

Metody pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w żłobku opierają się na budowaniu relacji opartej na szacunku, responsywności i uważnej obecności dorosłego. Podstawą jest tworzenie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji i przewidywalności, która pozwala dziecku swobodnie eksplorować otoczenie, rozwijać się w zgodzie z własnym tempem i doświadczać bliskości. Opiekun jest blisko dziecka, towarzyszy mu w zabawie, posiłkach, odpoczynku i czynnościach samoobsługowych, ale bez zbędnego wyręczania. Uważnie obserwuje sygnały dziecka i reaguje na nie w sposób spokojny i adekwatny.

Kluczowym elementem metod jest wspieranie samodzielności w codziennych sytuacjach, dziecko decyduje o sposobie działania, ma możliwość wyboru materiałów, inicjuje zabawy, a opiekun podąża za jego pomysłami. Dzieci mają stały dostęp do materiałów o otwartym charakterze, które pobudzają kreatywność, wyobraźnię i rozwój sensoryczny. Rolą opiekuna jest przygotowanie przestrzeni w taki sposób, aby zachęcała do działania, odkrywania i współdziałania z innymi.

Centralne miejsce w pracy zajmuje komunikacja. Opiekun mówi do dzieci w sposób jasny, opisowy i pełen czułości, komentuje sytuacje, nazywa emocje i wspiera dziecko w wyrażaniu potrzeb. Jednocześnie aktywnie słucha tego, co dziecko komunikuje słowem, gestem czy zachowaniem. Taki styl interakcji sprzyja rozwojowi mowy, budowaniu kompetencji społecznych, uczeniu się dialogu oraz rozwijaniu zaufania.

Towarzyszenie dziecku w zabawie odbywa się w sposób nienachalny. Opiekun pozostaje w pobliżu miejsca, w którym bawią się dzieci, tak aby swoją obecnością zapewniać im poczucie bezpieczeństwa, a jednocześnie nie ograniczać ich swobody działania. Z uważnością obserwuje aktywności dziecka i włącza się tylko wtedy, gdy dziecko tego potrzebuje, zaprasza lub sygnalizuje trudność. Dzięki temu zabawa pozostaje aktywnością autentyczną, a dziecko uczy się

samodzielnego rozwiązywania problemów, negocjowania oraz kreatywnego działania. Dorosły pełni funkcję delikatnego przewodnika, a nie osoby kierującej aktywnościami.

Opiekun wspiera dziecko w rozumieniu otaczającej rzeczywistości, pozwalając obserwować zależności, powtarzalność wydarzeń i prostą przyczynowość. W naturalnych sytuacjach dnia pomaga dziecku zauważać skutki działań, różnice i podobieństwa, zmiany zachodzące w czasie czy właściwości materiałów. Zachęca do eksperymentowania, sprawdzania, porównywania i stawiania prostych pytań, co wspiera rozwój poznawczy i buduje kompetencje kluczowe dla dalszej edukacji.

Szczególne znaczenie ma wsparcie emocjonalne. Opiekun dba o to, aby dziecko czuło się bezpieczne w grupie rówieśniczej, uczy nazywania emocji, pomaga w ich regulacji i wspiera w sytuacjach trudnych. Poprzez codzienne interakcje dzieci uczą się współdziałania, dzielenia przestrzeni, czekania na swoją kolej i rozwiązywania konfliktów z pomocą dorosłego.

Metody pracy uwzględniają także potrzeby dzieci wymagających dodatkowego wsparcia, dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi, dzieci po chorobach, dzieci o podwyższonej wrażliwości, a także dzieci z doświadczeniami trudnych sytuacji domowych czy migracyjnych. W ich przypadku opiekun dostosowuje tempo dnia, sposób komunikacji, poziom bodźców oraz zakres wsparcia. Czasem wymaga to większej uważności, częstszych rytuałów wyciszających, mniejszych grup, a niekiedy bardziej elastycznego podejścia do harmonogramu.

Dostosowanie metod dotyczy również organizacji dnia: harmonogram zachowuje stałą strukturę, ale sposób realizacji poszczególnych elementów jest elastyczny. Dziecko może potrzebować dłuższego odpoczynku, spokojniejszego przejścia między aktywnościami, dodatkowego czasu na posiłek czy wyciszenie w oddzielnym kącie. Opiekun respektuje te potrzeby i dostosowuje działania tak, aby zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa i komfortu.

Całość metod pracy służy temu, aby każde dziecko miało możliwość rozwijać się w zgodzie ze sobą, w atmosferze bliskości, zrozumienia i życzliwej obecności dorosłych, którzy wspierają jego rozwój emocjonalny, poznawczy, społeczny i fizyczny.

Koncepcje pedagogiczne wykorzystywane w pracy z małym dzieckiem w żłobku:

Praca opiekuńczo-wychowawcza i edukacyjna w żłobku opiera się na starannie dobranych, wiodących koncepcjach pedagogicznych, które są spójne z rozwojowymi potrzebami małego dziecka oraz kwalifikacjami kadry. Stosowane podejścia nie są realizowane w sposób doktrynalny, lecz świadomie adaptowane do realiów żłobka, z poszanowaniem możliwości organizacyjnych placówki oraz kompetencji personelu.

Podstawową koncepcją jest pedagogika Emmi Pikler, która stanowi fundament codziennej opieki nad dzieckiem. Zakłada ona głęboki szacunek dla dziecka jako autonomicznej osoby, uważną i spokojną obecność dorosłego oraz nieprzyspieszanie rozwoju. Szczególną rolę odgrywa swobodny ruch dziecka, stały rytm dnia dający poczucie bezpieczeństwa oraz indywidualna, systematyczna obserwacja rozwoju, pozwalająca dostosować sposób opieki do aktualnych potrzeb dziecka.

Drugą wiodącą koncepcją jest metoda Montessori, z której żłobek korzysta w zakresie wspierania samodzielności i aktywności własnej dziecka. Przygotowane otoczenie, dostępność prostych materiałów rozwojowych oraz porządek przestrzeni sprzyjają dokonywaniu wyborów i podejmowaniu samodzielnych działań. Rola dorosłego polega przede wszystkim na obserwowaniu dziecka, towarzyszeniu mu oraz tworzeniu warunków do uczenia się poprzez działanie.

Istotnym punktem odniesienia w pracy placówki jest również podejście Reggio Emilia, traktowane jako inspiracja pedagogiczna w zakresie postrzegania dziecka jako aktywnego badacza i twórcy. W codziennej praktyce przejawia się to w umożliwianiu dzieciom różnorodnych form ekspresji, wykorzystywaniu otoczenia jako przestrzeni edukacyjnej oraz dokumentowaniu procesów rozwojowych. Elementy pracy projektowej są dostosowywane do wieku dzieci i ich możliwości rozwojowych.

Ważnym teoretycznym fundamentem organizacji opieki jest teoria przywiązania, która podkreśla znaczenie bezpiecznej relacji z dorosłym. W żłobku realizowana jest ona poprzez system opiekuna wiodącego, przewidywalność dnia, stałe rytuały oraz uważne reagowanie na sygnały i potrzeby dziecka. Takie podejście sprzyja budowaniu poczucia bezpieczeństwa oraz wspiera rozwój samoregulacji emocjonalnej.

Naturalnym dopełnieniem powyższych koncepcji jest pedagogika zabawy, traktująca zabawę jako podstawową formę aktywności i uczenia się małego dziecka. Dorośli podążają za inicjatywą dzieci, proponując krótkie, zróżnicowane aktywności, w szczególności zabawy ruchowe, rytmiczne i konstrukcyjne, z wykorzystaniem prostych, naturalnych materiałów.

Pozostałe elementy pracy, takie jak działania sensoryczne, wspieranie komunikacji, empatyczna komunikacja z dzieckiem czy współpraca z rodziną, nie stanowią odrębnych koncepcji pedagogicznych, lecz są integralną częścią codziennej praktyki opiekuńczo-wychowawczej. Służą one całościowemu, holistycznemu wspieraniu rozwoju dziecka oraz wczesnemu dostrzeganiu jego potrzeb rozwojowych we współpracy z rodzicami i specjalistami.

V. Harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia

W placówce ustala się harmonogram dnia celem zapewnienia dzieciom stałych i przewidywalnych warunków opieki. Jego celem jest zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, stabilności oraz przewidywalności, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi emocjonalnemu i społecznemu. Harmonogram dnia dostępny jest dla rodziców dzieci przebywających w placówce.

Godzina	Stałe elementy	Zmienne elementy
6:30 – 8:20	Przyjmowanie dzieci do żłobka Powitanie, wymiana informacji między rodzicami a opiekunami Zabawy swobodne w różnych strefach rozwoju.	Dzieci samodzielnie wybierają aktywności zgodnie ze swoimi potrzebami i możliwościami rozwojowymi, obserwują rówieśników, stopniowo włączają się w rytm dnia.
8:20 – 9:00	Czynności higieniczne. Śniadanie.	
8:00 – 9:00	Zabawowe aktywności edukacyjne.	
9:00 – 10:20	Pobyt na świeżym powietrzu.	
8:30 – 10:00	Zabawowe aktywności edukacyjne.	
10:20 – 10:45	Mycie rąk przed posiłkiem. Obiad – Zupa.	
10:45 – 13:15	Czynności higieniczne i przygotowanie do odpoczynku. Drzemka/ odpoczynek/ wyciszenie.	Ciche zabawy dla dzieci, które nie śpią.
13:15 – 14:00	Czynności higieniczne przed posiłkiem, Obiad - II danie.	
14:00 – 15:00	Pobyt na świeżym powietrzu.	
15 :00 – 15:15	Mycie rąk przed posiłkiem. Podwieczorek.	
15:15 – 16:30	Zabawy swobodne i odbiór dzieci.	

UWAGI DO HARMONOGRAMU DNIA:

- Dzień dzieci młodszych z grupy zorganizowany jest według ich indywidualnych potrzeb oraz rytmu. Dzięki temu zapewnia się poczucie bezpieczeństwa organizując warunki zbliżone do domowych, a także możliwość prawidłowego rozwoju psychoruchowego. Codzienny plan uwzględnia m.in: posiłki, zabiegi pielęgnacyjne i higieniczne, drzemki, zabawy edukacyjne, manipulacyjne, zabawy wspierające rozwój ruchowy;
- Czynności higieniczne (zmiana pieluszek, korzystanie z toalety) realizowane są indywidualnie, według potrzeb każdego dziecka;
- Plan dnia może być modyfikowany w zależności od potrzeb grupy i poszczególnych dzieci;
- Dzieci mają stały dostęp do kąpielni wyciszenia w ciągu całego dnia;
- Trudność proponowanych aktywności jest dostosowywana do możliwości rozwojowych dzieci;
- Powyższy harmonogram stanowi ramy organizacyjne dnia, zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa poprzez przewidywalną rutynę;
- Zmienne elementy dnia to głównie swobodne zabawy dzieci oraz aktywności inicjowane przez personel;
- W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz. W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub nieogodnymi warunkami atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności.

VI. Planowane aktywności zgodnie ze standardami

W żłobku codzienne aktywności są tak zaplanowane, aby wspierać wszechstronny rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, rytmu dnia i poziomu rozwoju. Dzieci mają możliwość uczestniczenia w różnorodnych zabawach i zadaniach, które rozwijają kompetencje ruchowe, poznawcze, społeczne, emocjonalne i językowe.

Rozwój poznawczy

Dzieci uczestniczą w zabawach konstrukcyjnych, układankach, eksperymentach sensorycznych, prostych grach logicznych i manipulacyjnych. Poznają podstawowe pojęcia matematyczne, przyrodnicze i przestrzenne, uczą się obserwacji, rozumowania oraz rozwiązywania problemów. Przykładowe aktywności: układanie klocków według kolorów i kształtów, sortowanie przedmiotów, zabawy wodą i piaskiem, proste eksperymenty przyrodnicze.

Rozwój emocjonalny i społeczny

Dzieci uczą się współpracy, dzielenia przestrzeni i materiałów, nazywania uczuć oraz rozwiązywania drobnych konfliktów z pomocą dorosłego. Stosowane są zabawy grupowe, odgrywanie ról, wspólne śpiewanie, czytanie książek i opowiadanie historii. Przykłady: zabawy w dom, teatrzyki pacynkowe, kooperacyjne gry ruchowe, wspólne wykonywanie prostych projektów plastycznych.

Rozwój językowy i komunikacyjny

Wspierany jest poprzez rozmowy, słuchanie opowiadań i wierszy, śpiewanie piosenek, powtarzanie rymowanek i zabawy słowne. Dzieci uczą się nowych słów, formułowania prostych zdań i wyrażania swoich potrzeb. Przykłady: opowiadanie historii z obrazków, śpiewanie piosenek z gestami, zabawy dźwiękonaśladowcze.

Rozwój ruchowy i motoryka

Poprzez zabawy gimnastyczne, tor przeszkód, ćwiczenia z piłką, spacer i zabawy na świeżym powietrzu dzieci rozwijają motorykę dużą, koordynację wzrokowo-ruchową oraz zdrowe nawyki aktywności fizycznej. Przykłady: tory przeszkód w sali, zabawy w gonitwę, zabawy z chustą animacyjną, taniec i rytmika.

Czynności samoobsługowe i codzienne rutyny

Dzieci ćwiczą samodzielność podczas czynności higienicznych, ubierania się, przygotowania miejsca do zabawy, sprzątanego po aktywnościach oraz prostych zadań przy posiłkach. Dzięki temu planowi dzieci poznają świat poprzez zabawę, rozwijają swoje umiejętności i kompetencje w bezpiecznym, wspierającym środowisku, a jednocześnie uczą się samodzielności, współpracy i ekspresji emocji.

Przykładowe rodzaje zabaw:

- Zabawy sensoryczne: wspierają rozwój zmysłów poprzez kontakt z różnorodnymi fakturami, dźwiękami i bodźcami wzrokowymi.
- Zabawy ruchowe: rozwijają sprawność fizyczną, koordynację oraz świadomość własnego ciała.
- Zabawy muzyczne i rytmiczne: kształtują poczucie rytmu, wrażliwość muzyczną oraz ekspresję ruchową.
- Zajęcia plastyczne i manipulacyjne: wspierają rozwój motoryki małej, kreatywności i samodzielności dziecka.
- Zajęcia dydaktyczne i rozwijające mowę: stymulują rozwój poznawczy, językowy oraz komunikację.
- Zajęcia relaksacyjne: sprzyjają wyciszeniu, odpoczynkowi i regulacji emocji.
- Zabawy tematyczne: rozwijają wyobraźnię, kompetencje społeczne oraz umiejętność odgrywania ról.

VII. Realizacja standardów opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjnych

STANDARD 6. Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby

Obszar pracy z dzieckiem	Sposób i metody realizacji	Przykładowe działania personelu
Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami	Podstawą działań jest tworzenie środowiska sprzyjającego kontaktom społecznym. Sala jest aranżowana tak, aby dzieci mogły naturalnie przebywać obok siebie, widzieć się, obserwować i wchodzić w relacje. Proponowane aktywności zachęcają do wspólnej zabawy, równoległej aktywności lub wzajemnego naśladowania. Dorosły pełni rolę przewodnika relacji, modelując uważność, życzliwość, powolne tempo i szacunek wobec każdego dziecka. Atmosfera pracy sprzyja temu, aby każde dziecko czuło się zauważone, wysłuchane i ważne dla grupy.	• aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni; • celebrowa rytuały codziennego przywitania i pożegnania; wspólnie realizowany plan dnia, z zabawami integrującymi dzieci; • włącza dzieci w dekorowanie sali; • modeluje społeczne interakcje podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy; • wykorzystuje wiedzę o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy; • umożliwia dzieciom podejmowanie różnych ról; • w codziennej komunikacji używa imion dzieci oraz wzmacnia ich rolę w grupie; • opiekun pomaga dzieciom zauważać siebie nawzajem: „Zobacz, Ola też układa klocki”, „Maks przyniósł Ci misia”.
Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez: 1) umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących; 2) zwiększanie samodzielności dzieci	Dzieci otrzymują możliwość wyboru — na miarę ich wieku — w takich obszarach jak zabawa, miejsce w sali, kolejność wykonywania czynności czy sposób jedzenia. Opiekunowie wspierają samodzielność poprzez spokojne towarzyszenie, komunikaty wzmacniające („Spróbuj, jestem obok”, „Widzę, że chcesz zrobić to sam”) oraz umożliwianie dziecku wykonania czynności we własnym tempie.	• zostawia dziecku czas na samodzielne wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanu, aranżacji miejsca zabawy; • pozostaje w pobliżu, gdy dzieci decydują, z kim chcą się bawić; • stwarza dzieciom możliwości pomagania innym dzieciom; • wspiera samodzielne rozwiązywanie konfliktów między dziećmi i udziela wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów; • umożliwia dzieciom podejmowanie decyzji i wybieranie zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi; • personel stwarza warunki sprzyjające samodzielności — materiały są dostępne na niskich półkach, ubrania w szatni umieszczone na poziomie dziecka.
Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie	W pracy codziennej stosuje się aktywności umożliwiające kontakt i współdziałanie, takie jak zabawy w małych grupach, działania sensoryczne czy krótkie rytuały. Dorosły pomaga dzieciom w zrozumieniu zachowań innych, nazywa emocje i intencje, wspiera pierwsze próby komunikacji poprzez gest, dźwięk, spojrzenie czy wspólne działanie.	• organizuje zabawy, w których dzieci mogą współpracować, choćby w bardzo prosty sposób: przesypywanie materiałów obok siebie, budowanie wspólnej wieży czy podawanie sobie przedmiotów; • nazywa uczucia („Widzę, że jesteś smutny, bo chciałeś tę zabawkę”); • pokazuje możliwe sposoby komunikacji i zachęca do okazywania uczuć w akceptowalny sposób; • mediuje w sytuacjach konfliktowych, pomaga znaleźć rozwiązanie.
Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń	Święta i wydarzenia są wprowadzane w sposób łagodny, dostosowany do możliwości dzieci. Aktywności mają charakter prosty, sensoryczny i spokojny. Placówka dba o to, aby ich organizacja wspierała poczucie bezpieczeństwa, stabilności i przynależności	• Personel organizuje urodziny dzieci zgodnie z przyjętymi zasadami, przygotowuje proste dekoracje, zdjęcia lub pamiątki; • uzgadnia celebrowanie świąt o znaczeniu kulturowym czy religijnym z rodzicami; • respektuje prawo dziecka do odmowy lub rezygnacji ze świętowania lub z fragmentu rytuału.

STANDARD 7. Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata

Obszar pracy z dzieckiem	Sposób i metody realizacji	Przykładowe działania personelu
Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci	Personel tworzy środowisko edukacyjne umożliwiające swobodne eksperymentowanie: manipulowanie przedmiotami, obserwowanie zmian, dotykanie, przelewanie, przesypywanie czy budowanie. Ważne jest wykorzystywanie codziennych sytuacji do nazywania zjawisk oraz wspierania u dzieci naturalnej ciekawości. Metody pracy obejmują sensoryczne poznawanie świata, aktywne obserwacje, doświadczanie różnic w fakturach, dźwiękach, ruchu, a także proste działania umożliwiające rozumienie zależności (np. „jeśli naciśnę, to zagra”, „jeśli przechyłę, to polecą”).	• umożliwianie dzieciom zabawy w kąciach tematycznych uzupełnianych regularnie nowymi materiałami, zabawkami, przedmiotami, zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami; • rozwijanie zainteresowań dzieci przez dzielenie się pomysłami i pokazywanie nowych zastosowań istniejących materiałów, zabawek i pomocy edukacyjnych; • dostosowanie czasu trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane); • dostosowanie tematyki inicjowanych przez personel zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci; • zapewnianie dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów pochodzących z natury; • umożliwianie dzieciom eksplorowania najbliższego otoczenia placówki i obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.
Aktywności wspierające : 1) myślenie przyczynowo-skutkowe; 2) umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata; 3) używanie określeń dla cech przedmiotów; 4) używanie określeń przestrzennych	Personel stwarza dzieciom sytuacje sprzyjające odkrywaniu zależności przyczynowo-skutkowych poprzez zabawy i codzienne czynności, w których mogą obserwować efekty swoich działań. Zachęca do zadawania pytań, wyciągania wniosków i eksperymentowania w bezpiecznym otoczeniu. Wspiera rozwój umiejętności obserwacji, kierując uwagę dzieci na szczegóły i zmiany zachodzące w otoczeniu. Podczas zabaw i działań edukacyjnych nauczyciel nazywa cechy przedmiotów oraz wprowadza określenia przestrzenne (np. „nad”, „pod”, „obok”), aby dzieci mogły porządkować i opisywać swoje doświadczenia.	1. Myślenie przyczynowo skutkowe : • personel proponuje dzieciom zabawy rozwijające myślenie przyczynowo - skutkowe, takie jak: wrzucanie piątek do rynien, przesypywanie materiałów sypkich, zabawy wodą, uruchamianie prostych mechanizmów czy doświadczenia typu „co tonie, co pływa”; • opisywanie tego, co dziecko robi, co się dzieje z badanymi przez nie przedmiotami, materiałami; • uruchamianie umiejętności skupienia na działaniu i przewidywania jego skutków; • wykorzystywanie czynności dnia codziennego lub tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dziecko może: manipulować przedmiotami, materiałami, podejmować czynności odwracalne i nieodwracalne, robić doświadczenia. 2. Umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata: • wspiera umiejętność obserwacji i doświadczania poprzez spacer, oglądanie przyrody, obserwację zmian pogody, eksperymenty z cieniami czy zabawy światłem. Nazywa cechy przedmiotów — miękki/twardy, lekki/ciężki, mokry/suchy — oraz pomaga dzieciom zauważać różnice między nimi; • okazywanie zaciekawienia i swojego zaangażowania w badanie, modelowanie postawy ciekawości, dociekliwości, zaangażowania w swoje działanie; • pomaganie w rozumieniu tego, co dzieci robią i obserwują, przez opisywanie i wyjaśnianie; • zachęcanie do eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku, stwarzanie możliwości swobodnej zabawy oraz opisywanie tego, co dzieci robią. 3. używanie określeń dla cech przedmiotów; • określanie i nazywanie cech przedmiotów używanych przez dzieci (dotyczących np. koloru, kształtu, faktury); • określanie relacji między przedmiotami (np.: dużo-mało; blisko-daleko, ciepłe-zimne) w sytuacjach codziennych, swobodnej zabawy i zajęciach kierowanych przez siebie; • dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku i opisywanie różnic między nimi; • określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu. 4. używanie określeń przestrzennych • używanie w codziennych kontaktach z dziećmi takich słów, jak: góra, dół, przód, tył, lewo, prawo, nad, pod, obok, wewnątrz, zewnątrz, przed, za, obok, między, wyżej, niżej, w górę, na dole, daleko, blisko, wysoko, nisko; • opisywanie swoich czynności i aktywności dzieci i umiejscawianie tych działań w przestrzeni np.: „Postawiłam kubeczki do picia na tacy;

STANDARD 8. Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się

Obszar pracy z dzieckiem	Sposób i metody realizacji	Przykładowe działania personelu
Wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem: 1) mówienia do dzieci; 2) aktywnego słuchania dzieci; 3) wzbogacania słownictwa dzieci	Personel systematycznie tworzy sytuacje sprzyjające rozwijaniu gotowości i umiejętności porozumiewania się u dzieci. Nauczyciele mówią do dzieci w sposób jasny i dostosowany do ich możliwości rozwojowych, aktywnie słuchają wypowiedzi każdego dziecka, okazując zainteresowanie i wrażliwość na ich potrzeby komunikacyjne. Jednocześnie wzbogacają słownictwo dzieci, wprowadzając nowe określenia i pojęcia w kontekście codziennych czynności oraz zabaw, co wspiera rozwój językowy i społeczny.	1. Mówienie do dzieci • komunikowanie się w sposób zrozumiały dla dziecka; • inicjowanie kontaktu werbalnego i niewerbalnego; • używanie pytań otwartych i rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka; • stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.); • towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie, co one robią; • dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie. 2. Aktywne słuchanie dzieci • kierowanie wzroku i postawy ciała w kierunku dziecka, które coś mówi; • zadawanie pytań rozszerzających i komentowanie w sposób zachęcający do dalszej wypowiedzi; • utrzymywanie konwersacji z dzieckiem przez wymianę: słuchanie–mówienie–słuchanie; • wykorzystywanie każdej sytuacji w ciągu dnia do prowadzenia rozmów z dziećmi; • rozmawianie z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi. 3. Wzbogacanie słownictwa dzieci • wykorzystywanie słów z różnych kategorii; • rozwijanie interakcji dotyczących wspólnego doświadczenia lub zdarzeń z życia dziecka; • nazywanie, opisywanie tego, co robi dziecko, z użyciem nowych słów; • rozwijanie języka i słownictwa dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łączenia ich ze słowami, które dziecko zna.
Aktywności obejmujące: 1) rozmowy z dziećmi; 2) komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem; 3) aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek	Personel organizuje codzienne sytuacje, które umożliwiają dzieciom rozwijanie kompetencji komunikacyjnych. Poprzez prowadzenie rozmów z dziećmi, zachęcanie do wyrażania myśli i emocji, a także tworzenie okazji do wspólnej interakcji, dzieci uczą się skutecznie porozumiewać z rówieśnikami i dorosłymi. Aktywne uczestnictwo w słuchaniu tekstów, opowiadań czy książek wspiera rozwój językowy, koncentrację uwagi i umiejętność współdziałania w grupie.	1. Rozmowy z dziećmi • wypowiadanie się pełnymi zdaniami, unikanie infantylizowania; • mówienie w pierwszej osobie • dawanie wskazówek dzieciom ułatwiających komunikację 2. Komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem • angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka; • stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą bawić się ze sobą i rozmawiać o tym, co robią; • wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą i z personelem. 3. Aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek • aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek; • wprowadzenie i kultywowanie zwyczaju codziennego czytania o określonej porze, codziennych zabaw ze śpiewem; • wykorzystywanie rymowanek, piosenek do rozpoczynania, trwania i kończenia jakiejś czynności.

**STANDARD 9. Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci
oraz angażowanie zmysłów**

Obszar pracy z dzieckiem	Sposób i metody realizacji	Przykładowe działania personelu
Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające: 1) rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki; 2) rozwój percepcji zmysłowej dzieci; 3) rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki	Personel organizuje codzienne aktywności ruchowe i sensoryczne, dostosowane do wieku i możliwości dzieci, tak aby wspierały rozwój sprawności fizycznej i percepcji zmysłowej. Poprzez stymulowanie zarówno dużej, jak i małej motoryki oraz angażowanie zmysłów, dzieci mają możliwość odkrywania swojego ciała, przestrzeni oraz środowiska w bezpieczny i aktywny sposób.	1. Rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki • zapewnienie dostępności materiałów i przedmiotów umożliwiających dzieciom rozwijanie sprawności motoryki małej; • stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą ćwiczyć sprawność rąk i palców, w tym np.: zgniatać, rolować, rozplaszczać miękkie masy, trzymać małe przedmioty, doskonaląc chwyt, drzeć papier; • umożliwianie dzieciom zamykania, otwierania, zakręcania i odkręcania pojemników, wkładania i wyjmowania małych przedmiotów. 2. Rozwój percepcji zmysłowej dzieci umożliwianie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami angażującymi zmysły: czucie, smak, zapach, wzrok, słuch, poczucie ułożenia ciała i równowagę; • zapewnianie w ciągu dnia różnorodnych aktywności sensorycznych, dostosowanych do potrzeb dzieci i ich możliwości (uwaga: planowanie doświadczeń sensorycznych powinno zagwarantować dzieciom czas na zaangażowanie się i zabawę z innymi dziećmi); • stwarzanie niemowlakom możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów i swojego ciała – własnych rąk i nóg oraz twarzy. 3. Rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki • wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchów ciała i nauce stania, chodzenia na czworakach i chodzenia w pionie; • umożliwianie niemowlakom eksplorowania przestrzeni przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których czekają nowe wyzwania, np. dążenie do interesujących przedmiotów; • bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci; • stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych; • umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane; • Organizowanie ćwiczeń i zabaw rozwijających dużą motorykę, np. biegi, skoki, wspinanie, zabawy ruchowe w sali i na świeżym powietrzu.
Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym: 1) zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku; 2) zabawy wspierające rozwój motoryki małej; 3) ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi; 4) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała; 5) aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu	Personel planuje i prowadzi zajęcia tak, aby dzieci mogły rozwijać zarówno dużą, jak i małą motorykę, koordynację wzrokowo-ruchową, równowagę oraz czucie głębokie. Dzieci uczestniczą w aktywnościach angażujących różne zmysły, co sprzyja poznawaniu świata i rozwijaniu percepcji sensorycznej. Ćwiczenia i zabawy są dostosowane do wieku, możliwości i indywidualnego rytmu dziecka, a personel obserwuje reakcje dzieci, udziela wsparcia i zachęca do samodzielnych prób. Wszystkie działania odbywają się w bezpiecznym, przygotowanym środowisku sprzyjającym ruchowi i eksploracji.	1. Zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku • ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku; • zabawy wodą, błotem, piaskiem; • malowanie rękami; • słuchanie i wydawanie dźwięków; • wąchanie naturalnych zapachów (warzyw, owoców, ziół, kwiatów); • testowanie smaków; • zabawy „koszykiem skarbów”. 2. Zabawy wspierające rozwój motoryki małej • zabawa klockami; • wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników; • wlewanie, przelewanie i wylewanie wody; • przesypywanie kaszy za pomocą różnych narzędzi; • zabawy papierem: chwytanie, darcie, składanie; • malowanie farbami (palcami, pędzlami, stemplami); • zabawa masami sensorycznymi (ciastoliną, plasteliną), lepienie, wałkowanie, krojenie, rwanie, łączenie; • przyczepianie, odczepianie, zapinanie, odpinanie; • włączanie przycisków.

		3. Ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi • wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesłek, mocnych pudeł; • chodzenie po śladzie; • samodzielne jedzenie; • malowanie; • mycie rąk; • ubieranie się (wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby); • sprząatanie zabawek do pudeł; • zabawy piłką: rzucanie, łapanie, turlanie. 4. Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała • turlanie się; • huśtanie się; • przeciskanie się przez tunel; • otulanie się kocem; • masowanie; • naśladowanie ruchu; • oglądanie się w lustrze; • zabawy „paluszkowe”. 5. Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu • Zabawy rytmiczno-muzyczne; • Ćwiczenie prawidłowej sylwetki podczas chodzenia i siedzenia; • chodzenie po torze; • naśladowanie zwierzątek (czworakowanie, latanie, skakanie); • rzucanie do celu; • zabawy z piłką; • zabawy z chustą animacyjną; • wyścigi i tory przeszkód; • rozwijanie różnorodnych form ruchu w sali i na placu zabaw.
--	--	---

STANDARD 10. Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki

Obszar pracy z dzieckiem	Sposób i metody realizacji	Przykładowe działania personelu
Wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom: 1) działania twórcze; 2) dostęp do wytworów kultury	Personel tworzy środowisko sprzyjające twórczej ekspresji, oferując dzieciom różnorodne materiały i bodźce, które pozwalają na spontaniczne działania artystyczne. Dzieci mają dostęp do muzyki, literatury, sztuki plastycznej oraz elementów kultury materialnej i niematerialnej, a opiekunowie zachęcają do eksperymentowania, wyrażania emocji poprzez sztukę i dzielenia się efektami swoich działań z grupą. Zajęcia są dostosowane do wieku i indywidualnych możliwości dziecka, a personel obserwuje zainteresowania dzieci i wspiera ich inicjatywy.	1. Działania twórcze • organizowanie zajęć plastycznych, malarskich, rysunkowych i manualnych, pozwalających na swobodną ekspresję; • udostępnianie instrumentów muzycznych i prowadzenie zabaw muzycznych, śpiewu, rytmiki; • czytanie dzieciom książek, opowiadań, wierszy oraz organizowanie słuchania nagrań muzycznych i dźwięków otoczenia; • stworzenie bezpiecznej atmosfery, bez oceniania, zapewnienie swobody działania oraz czasu potrzebnego na angażowanie się dzieci we własnym tempie i zakresie; • docenienie procesu twórczego, a nie jakości efektu; • wspieranie i nadawanie wartości samemu działaniu tworzenia; • nazywanie tego, co dzieci robią, bez poprawiania ich i oceniania; • zapewnienie dzieciom czasu i miejsca na działania kreatywne w ciągu całego dnia; • stwarzanie dzieciom okazji do ekspresji twórczej, m.in. w formie tańca, śpiewu, manipulacji materiałami plastycznymi, wydawania dźwięków; • aranżowanie działań artystycznych nawet dla małej grupki dzieci lub pojedynczego dziecka, bez konieczności angażowania całej grupy w to samo działanie. 2. Dostęp do wytworów kultury • dostarczanie dzieciom okazji obcowania ze sztuką (rzeźbą, malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej; • zapewnianie dzieciom kontaktu z muzyką wysokiej jakości, zarówno jeśli chodzi o jakość odtwarzania, jak i repertuar; • zapewnianie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami; • organizowanie dzieciom rysowania i malowania na poziomych i pionowych dużych płaszczyznach (wielkości co najmniej A3) na wysokości ich wzroku; • organizowanie warunków do aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze.
Działania personelu zachęcające dzieci do: 1) wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; 2) wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; 3) poznawania różnych wytworów kultury	Personel organizuje środowisko sprzyjające twórczej ekspresji, oferując dzieciom różnorodne materiały i możliwości działania. Opiekunowie zachęcają dzieci do wyrażania siebie w różnych formach artystycznych i kreatywnych, a także wspierają eksplorację wytworów kultury. Działania są dostosowane do wieku i indywidualnych potrzeb dzieci, a personel obserwuje ich zainteresowania, inspirowanie i modeluje zachowania twórcze, umożliwiając samodzielność w wyborze formy ekspresji.	1. Wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach • sfera muzyczna: śpiewanie, granie, wytwarzanie dźwięków, w tym z wykorzystywaniem głosu i dźwięków generowanych przez przedmioty, zjawiska, ciała, powtarzanie, modyfikowanie i tworzenie melodii, słuchanie dźwięków naturalnych i wytworzonych, słuchanie muzyki, piosenek; • sfera plastyczna: malowanie, barwienie, rysowanie, stemplowanie, cięcie, darcie, naklejanie, komponowanie obrazów na dużych i małych przestrzeniach, komponowanie w przestrzeni trójwymiarowej, układanie, dekorowanie z wykorzystaniem różnorodnych materiałów; • sfera ruchowa: ruch swobodny i spontaniczny, taniec swobodny, naśladowanie ruchów, tworzenie ruchów z wykorzystaniem swojego ciała i z rekwizytów, taniec do muzyki; • sfera słowna: spontaniczne i swobodne zabawy własnym głosem – tworzenie własnych słów, wydawanie dźwięków naśladowczych, zmiana głosu, tworzenie rymów, mówienie wierszyków, zmienianie słów w znanych dziecku wierszykach; • łączenie różnych rodzajów ekspresji: ruch swobodny do muzyki z wokalizą dziecka oraz jednoczesnym malowaniem wodą na chodniku (tworzeniem swobodnych linii). 2. Wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów Zachęcanie dzieci do używania różnorodnych materiałów, takich jak: woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, ziola, warzywa, owoce, instrumenty, przedmioty wydające dźwięki, ubrania, materiały tekstylne, papier, przedmioty codziennego użytku;

	3. Poznawania różnych wytworów kultury • teatryki w wykonaniu opiekunów, rodziców lub zaproszonych artystów; • słuchanie muzyki na żywo; • słuchanie muzyki klasycznej; • prezentowanie reprodukcji malarstwa lub rzeźby; • czytanie i oglądanie książek i albumów o wysokich walorach artystycznych (graficznie i językowo).
--	---

VIII. Praca na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego

1. Personel żłobka pracuje z dziećmi, realizując Plan opiekuńczo – wychowawczo- edukacyjny. Plan stanowi praktyczne narzędzie wspierające codzienną organizację działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych oraz jest dokumentowany w oparciu o proste narzędzie w formie tabeli, umożliwiającej odnotowywanie działań, uwag i propozycji zmian.
2. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest analizowany corocznie i dostosowywany do możliwości instytucji oraz potrzeb dzieci. Rok pracy instytucji kończy się w czerwcu, natomiast analiza realizacji Planu OWE przeprowadzana jest w lipcu i sierpniu. Uwzględnia ona stopień realizacji poszczególnych standardów, ewaluację pracy personelu oraz podsumowanie informacji zwrotnych od rodziców. Na podstawie zebranego materiału wprowadzane są ewentualne zmiany i modyfikacje, usprawniające organizację pracy i pozwalające lepiej odpowiadać na potrzeby dzieci i rodzin.

IX. Konsultacje Planu OWE z rodzicami

Projekt planu OWE oraz jego ewentualne zmiany przedstawiane są wszystkim rodzicom, którzy za pośrednictwem Rady Rodziców mogą zgłaszać swoje uwagi.

X. Podsumowanie

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny stanowi podstawę codziennej pracy z dziećmi w naszej instytucji. Został uzgodniony z podmiotem prowadzącym oraz skonsultowany z rodzicami/radą rodziców a jego celem jest zapewnienie dzieciom warunków sprzyjających ich harmonijnemu rozwojowi. Plan podlega corocznej analizie, a jego treść dostosowywana jest do zmieniających się potrzeb dzieci oraz możliwości organizacyjnych placówki. Wprowadzanie zmian odbywa się z poszanowaniem opinii rodziców, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

XI. Zatwierdzenie planu

Podpis Dyrektora:.....

Data:.....

Pieczęć i akceptacja Podmiotu Prowadzącego:.....

DYREKTOR
Żłobka Pomnika Matki Polki
w Gnieźnie

mgr Regina Kochajkiewicz

Z Up. Prezydenta Miasta
Lukasz Sowa
Z Up. Prezydenta Miasta